

En Nattwardsförmaning

ur

Then Swenska Messan

epter som hon nw holles j Stocholm medh orsaker hwarföre hon så hallen wardher.

Stockholm

M.D.XXXI.

KÄRE WENER epter här begäss mw Christi natuardh, och vthspijas hans werdigha lekamen och hans dyrbara blodh är rådelighit (som S. Paul oss lærer) ath wij (hwar j sin stadh) bepröffue oss sielffue, och så sedhan äte aff thetta brödh och dricke aff thenne kalk, Och pröffue wij oss thå retzligha, om wij besinne wor stora brut och synder, hungre och törste epter syndernes forlatelse, then oss j thetta sacramentet tilbudhin warder, om wij hungre och törste epter rätferdughetenne, och achte här epter bettra oss, wenda jgen aff synden och leffua itt got och retferdigt leffuerne, Om sådana stycke moste wij granneligha bepröffua oss, elles gå wij här icke werdeligha til, Och haffuer wor herre enkannerliga befalet oss bruka thetta sacramentit sich til åminnelse, thet är at wij här medh skole i hogkomma hans werdugha död och blodzutgutelse, och betenkiaa at thet til våra synders forlatelse skedt är, Så wil han nw här medh at wij sådana hans stora welgerning icke forgäta skole, utan stadeligha halla oss ther widh medh all takseyelse ath wij kunne våra synder quite warda. Ther före huilken nw äter aff thetta brödh och dricker aff thenne kalk medh een fast troo til the ordh som han här hörer, som är, aht Christus är död och hans blodh uthgutit for våra synder, fåar han och så for wisso syndernes förlatelse, och vndwijker ther medh dödhen som syndenes lönn är, och fåar ewinnerlighit lijff medh Christo, Thetta läter idher kära wener nw sagdt wara til en vnderwijsning j hurudana motto j skolen gå till thetta sacramentet, och hwad nytto j här aff wisseligha hoppas skolen, om j aff en sådana bepröffuelse som föresagdt är, och medh een fast troo til Christi ordh och löffte här til gongen, thet är(medh stackot

ordh seyandes) j få här syndernes forlatelse vndwijken then ewigha dödhen, och fåån ewinnerlighit lifff, Thet vnne oss allom gudh fadhern och son och then helge ande. Amen.

* * *

I året 1931 kan den svenska kyrkomenigheten högtidlighålla fyrahundra-årsminnet av tvenne för vårt gudstjänstliv betydelsefulla skrifter. Den 10 maj 1531 — på samma dag infaller i år vår kyrkas andra böndag, reformationsfesten — dagtecknades Olaus Petri skrift: Orsack hwarföre Messan böör wara på thet tungomål som then menighe man forstondelighit är, och i vilken han ger sina belackare besked om orsakerna till den ordning för mässa på svenska som han sedan några år plägat i Storkyrkan i Stockholm.

Något senare följer själva mässan. Titelbladet utsäger ej vem som är den ansvarige utgivaren, men redan företalet til then Christeligha läsaren ger klart besked, om att den härstammar från predikaren i St. Nicolai kyrka.

Under innevarande år skall detta 400-årsminne komma att behandlas i denna Tidskrift. För dagen giva vi ett avtryck ur själva mässan: den nattvardsförmaning, som Olaus Petri placerade efter Agnus Dei, omedelbart före distributionen ehuru valfri: (Ther nest wender han — prästen — sich til folket och gör them thenna formaning om honom synes så behöffwas och tijdhen thet tilstädher.)

Frågan om en agendariskt fastställd nattvardsallokution har ju under de senare åren varit aktuell inom vår kyrka. Törhända kan Olaus Petri förmaning även därför behöva framhåvas ur det förgättnas dunkel. Sin uppbyggeliga kraft har ej den mistat under de fyra århundradena.

A. Adell.

Är stråkinstrumentens renässans förestående?

Den alltmera blomstrande körsångsverksamheten är synnerligen glädjande. Man blev verkligen förvånad när, vid kyrkosångfesten i Örebro, rena amatörsångare på ett fullt tillfredsställande sätt utförde en så krävande sak som Bachs h-mollmässa. Efter vad som sports, så var det under tiden strax före denna kyrkosångfest ingen ovanlig företeelse, att hembiträdet under sina köksgöromål och bondpojken bakom plogen sjöngo på sextondelsskalgångar ur h-mollmässan. Detta skulle nog för 5—10